

Sporočilo za javnost Luxembourg, 4. oktobra 2021

Strategija EU za gozdove: pozitivni, vendar omejeni rezultati

Čeprav so se gozdne površine v EU v zadnjih 30 letih povečale, se stanje teh gozdov slabša. Prakse trajnostnega gospodarjenja so ključne za ohranjanje biotske raznovrstnosti in obravnavanje podnebnih sprememb v gozdovih. V posebnem poročilu Evropskega računškega sodišča (Sodišče), v katerem je pregled strategije EU za gozdove za obdobje 2014–2020 in ključnih politik EU na tem področju, je poudarjeno, da bi Evropska komisija lahko sprejela strožje ukrepe za zaščito gozdov EU na področjih, na katerih je EU v celoti pristojna za ukrepanje. Lahko bi se na primer več storilo za boj proti nezakoniti sečnji in boljše osredotočenost gozdarskih ukrepov za razvoj podeželja na biotsko raznovrstnost in podnebne spremembe.

Financiranje gozdnih območij iz proračuna EU je veliko manjše kot financiranje kmetijstva, čeprav so površine zemljišč, ki jih pokrivajo gozdovi, in površine, ki se uporabljajo za kmetijstvo, skoraj enake. Financiranje EU za gozdarstvo pomeni manj kot 1 % proračuna SKP in je osredotočeno na podporo ohranitvenim ukrepom ter podporo za sajenje in obnavljanje gozdnih površin. 90 % financiranja EU, namenjenega gozdarstvu, se zagotavlja v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

„Gozdovi imajo več funkcij; koristijo namreč okoljskim, gospodarskim in družbenim namenom. Določanje ekoloških meja, na primer glede rabe gozdov za energijo, pa še poteka,“ je povedal Samo Jereb, član Evropskega računškega sodišča, pristojen za poročilo. *„Gozdovi lahko delujejo kot pomembni ponori ogljika in pripomorejo k zmanjšanju posledic podnebnih sprememb, kot so gozdni požari, nevihte, suše in zmanjševanje biotske raznovrstnosti, vendar le, če so v dobrem stanju. Evropska komisija in države članice so odgovorne za pospešitev ukrepov za zagotovitev odpornih gozdov.“*

Revizorji so ugotovili, da se s ključnimi politikami EU obravnavata biotska raznovrstnost in podnebne spremembe v gozdovih EU, vendar je njihov vpliv omejen. Čeprav se na primer z uredbo

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celo poročilo je na voljo na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

EU o lesu prepoveduje trženje nezakonito pridobljenega lesa in lesnih proizvodov v EU, se nezakonita sečnja še vedno izvaja. Obstajajo slabosti pri tem, kako države članice izvršujejo uredbo, poleg tega pa pogosto ni uspešnih pregledov, kar velja tudi za Komisijo. Daljinsko zaznavanje (z daljinskim zaznavanjem Zemlje pridobljene informacije, zemljevidi in geografsko označene fotografije) ima velik potencial za stroškovno učinkovito spremljanje velikih območij, vendar ga Komisija ne uporablja dosledno.

EU je sprejela več strategij za obravnavo nizke stopnje biotske raznovrstnosti in slabega stanja ohranjenosti gozdov EU. Vendar so revizorji ugotovili, da je kakovost ohranitvenih ukrepov za te gozdne habitate še vedno problematična. Čeprav 85 % ocen zavarovanih habitatov kaže zelo slabo ali slabo stanje ohranjenosti, je cilj večine ohranitvenih ukrepov le ohranjanje in ne obnovitev stanja. Pri nekaterih projektih pogozdovanja so revizorji opazili sklope monokultur, z mešanjem različnih vrst pa bi se izboljšali biotska raznovrstnost in odpornost proti nevihtam, suši in škodljivcem.

Revizorji so prišli do zaključka, da so imeli ukrepi za razvoj podeželja majhen učinek na biotsko raznovrstnost gozdov in odpornost na podnebne spremembe, deloma zaradi skromne porabe za gozdove (3 % celotne porabe za razvoj podeželja v praksi) in slabosti pri zasnovi ukrepov. Zgolj obstoj načrta za gospodarjenje z gozdovi, ki je pogoj za prejemanje sredstev EKSRP, ne daje zadostnega zagotovila, da bo financiranje usmerjeno v okoljsko trajnostne dejavnosti. Poleg tega se s skupnim sistemom EU za spremljanje ne merijo učinki gozdarskih ukrepov na biotsko raznovrstnost ali podnebne spremembe.

Splošne informacije

EU je podprla mednarodne sporazume (Konvencijo ZN o biološki raznovrstnosti in agendo za trajnostni razvoj do leta 2030 s ciljem trajnostnega razvoja 15), zato mora upoštevati več ciljnih vrednosti, ki so neposredno povezane z biotsko raznovrstnostjo v gozdovih. Poleg tega je v pogodbah EU določeno, da si mora EU prizadevati za trajnostni razvoj Evrope. Vendar je bilo v poročilu o stanju evropskih gozdov za leto 2020 ugotovljeno, da se stanje evropskih gozdov na splošno slabša, pa tudi druga poročila in podatki držav članic potrjujejo, da stanje ohranjenosti gozdov EU upada.

Komisija je svojo novo strategijo EU za gozdove predstavila julija 2021.

Posebno poročilo št. 21/2021 – *Financiranje EU za biotsko raznovrstnost in podnebne spremembe v gozdovih EU: pozitivni, vendar omejeni rezultati* je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu).

Kontakt za medije

Tiskovni urad Sodišča: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – T: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – T: (+352) 691 551 502